

**Verzameling van ordonnancien betrekkelijk veeziekten in
Nederlandsch-Indië en van handleidingen tot het
desinfecteren van besmette of van besmetting verdachte
voorwerpen, schepen, enz. zoomede tot de kennis der
kenteekenen van besmettelijke veeziekten.**

<https://hdl.handle.net/1874/301027>

SUPPLEMENT

OP DE

VERZAMELING VAN ORDONNANCIEN

RETREKKELIJK

VEEZIEKTEN

IN

NEDERLANDSCH-INDIË

EN

VAN HANDLEIDINGEN TOT HET DESINFECTEREN VAN BESMETTE OF
VAN BESMETTING VERDACHTE VOORWERPEN, SCHEPEN, ENZ.

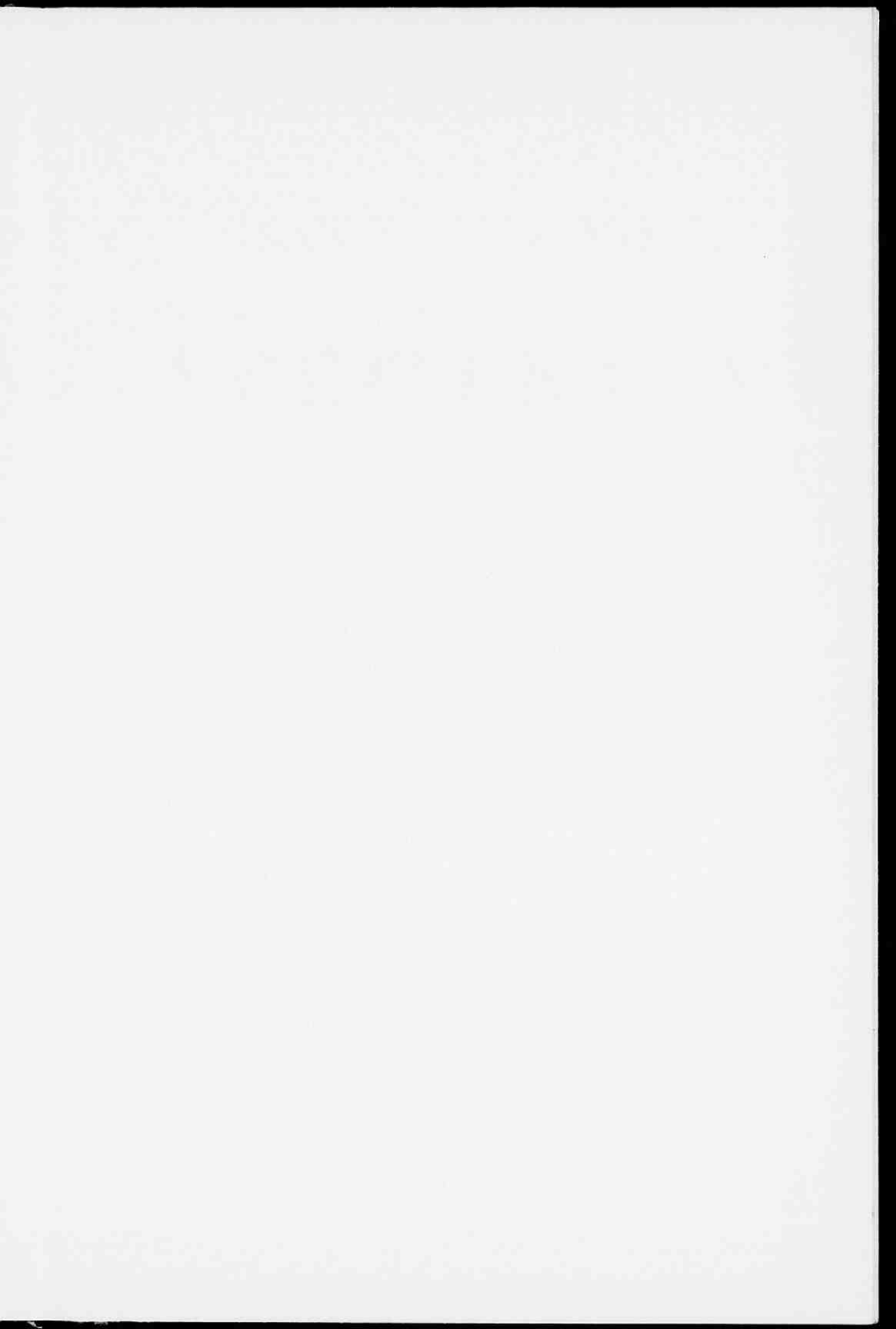
ZOOMEDE TOT DE KENNIS DER KENTEEKENEN

VAN BESMETTELIJKE VEEZIEKTEN.

C
970²

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

2856 936 0

SUPPLEMENT

OF DE

VERZAMELING VAN ORDONNANCIEN

BETREKKELIJK

C. 1970²

VEEZIEKTEN

IN

NEDERLANDSCH-INDIË

EN

VAN HANDLEIDINGEN TOT HET DESINFECTEREN VAN BESMETTE OF
VAN BESMETTING VERDACHTE VOORWERPEN, SCHEPEN, ENZ.

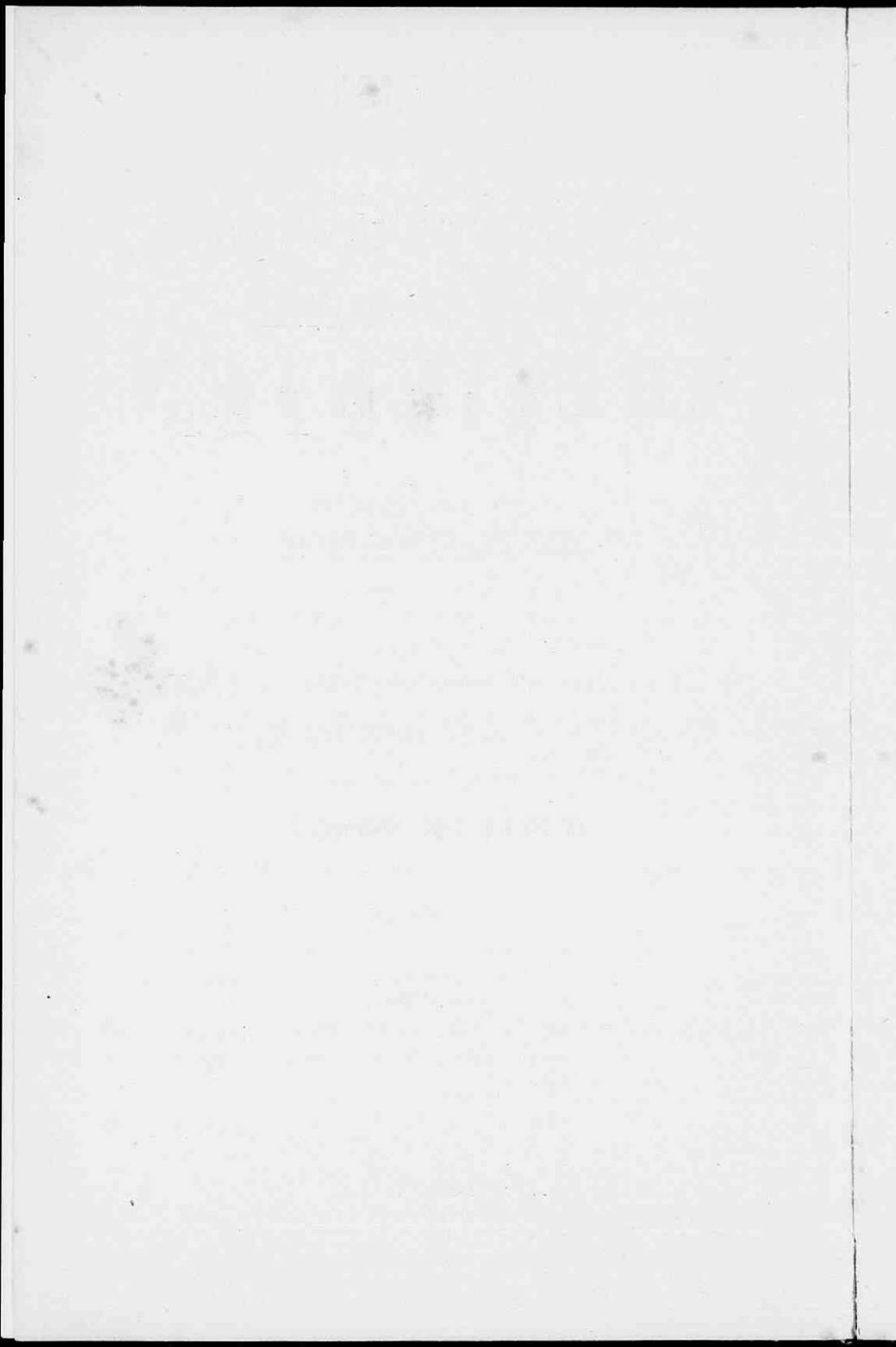
ZOMEDE TOT DE KENNIS DER KENTEEKENEN

VAN BESMETTELIJKE VEEZIEKTEN.

LANDSDRUKKERIJ

1880.

SUPPLEMENT

OP DE

VERZAMELING VAN ORDONNANCIEN

BETREKKELIJK

VEEZIEKTEN

IN

NEDERLANDSCH-INDIË

EN

VAN HANDLEIDINGEN TOT HET DESINFECTEREN VAN BESMETTE OF VAN BESMETTING
VERDACHTE VOORWERPEN, SCHEPEN, ENZ. ZOOMEDE TOT DE KENNIS
DER KENTEKENEN VAN BESMETTELIJKE VEEZIEKTEN.

I. AANVULLING VAN DE BESTAANDE VERORDENINGEN TOT
TEGENGANG VAN BESMETTELIJKE VEEZIEKTEN.

(STAATSBLAD 1879 N°. 327).

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

DEN RAAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË GEHOORD;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, het wenschelijk achtende de bestaande voorschriften tot
tegang van besmettelijke ziekten, voor zooverre de veepest of vee-
typhus betreft, nog eenigzins aan te vullen;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het Reglement op
het beleid der Regering van *Nederlandsch-Indië*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen als volgt:

**III. BEPALING, DAT DE VERPLIGTING TOT AFMAKING ZICH NIET
UITSTREKT TOT VEE, WAARMEDE DOOR OF VAN WEGE
DE REGERING PROEVEN GENOMEN WORDEN.**

(STAATSBLAD 1880 N°. 154.)

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

DEN RAAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË GEHOORD;

*Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:*

Dat Hij, het wenschelijk achtende bij het bestaan van veepest de gelegenheid tot het nemen van proeven tot nader onderzoek van den aard der ziekte en tot hare genezing niet uit te sluiten;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 35 van het reglement op het beleid der Regering van *Nederlandsch-Indië*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen als volgt:

Art. 1. Aan artikel 1 der ordonnancie van 27 December 1869 (Staatsblad n°. 122) wordt de volgende alinea toegevoegd:

De verplichting tot afmaking strekt zich niet uit tot vee, waarmede door of van wege de Regering proeven genomen worden tot nader onderzoek van den aard der ziekte, dan wel tot hare genezing.

Art. 2. Deze ordonnancie treedt in werking op den dag harer afkondiging.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BATAVIA, den 15^{den} Augustus 1880.

VAN LANSBERGE.

De Algemeene Sekretaris,

PANNEKOEK.

IV. AANVULLING DER BEPALINGEN OP HET VERVOER VAN ZAKEN,
DIE VAN VEE AFKOMSTIG ZIJN.

(STAATSBLAD 1880 N°. 162°.)

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

DEN RAAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË GEHOORD;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:

Dat Hij, het wenschelijk achtende aan de bestaande bepalingen op het vervoer van zaken, die van vee afkomstig zijn, eenige uitbreiding te geven:

Lettende op de artikelen 20, 29, 51 en 55 van het reglement op het beleid der Regering van *Nederlandsch-Indië*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, als volgt:

Art. 1. Aan artikel 3 der ordonnantie van 12 December 1879 (Staatsblad n°. 527) wordt de volgende alinea toegevoegd:

De in dit artikel bedoelde bevoegdheid strekt zich uit tot ongelooide huiden en andere van vee afkomstige zaken, zooals: versch vleesch, haar, wol, beenderen, hoorns, en wat dies meer zij.

Art. 2. Deze ordonnantie treedt in werking op den dag harer afkondiging.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, den 21sten Augustus 1880.

VAN LANSBERGE.

De Algemeene Sekretaris,

PANNEKOEK.

V. WIJZIGING VAN DE DERDE ALINEA VAN ARTIKEL 2 VAN
STAATSBLAD 1869 N°. 122, HOUDENDE VOORZIENINGEN
OMTRENT BESMETTELIJKE VEEZIEKTEN,

(STAATSBLAD 1880 N°. 168.)

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

DEN RAAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË GEHOORD;

*Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:*

Dat Hij, het wenschelijk achtende de derde alinea van artikel 2 der ordonnancie van 27 December 1869 (Staatsblad n°. 122), houdende voorzieningen omtrent besmettelijke veeziekten in *Nederlandsch-Indië*, te wijzigen;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 53 van het reglement op het beleid der Regering van *Nederlandsch-Indië*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

I. De derde alinea van artikel 2 der ordonnancie van 27 December 1869 (Staatsblad n°. 122) wordt gelezen als volgt:

Het bedrag der schadeloosstelling wordt bepaald door eene commissie, bestaande uit het districts- of onderdistrictshoofd, het hoofd der kampong en een daartoe door het hoofd van plaatselijk bestuur aangewezen Europeschen ambtenaar of beambte. Bij onstentenis, belet of afwezigheid worden de inlandsche hoofden vervangen door andere geschikte tot de inlandsche bevolking behoorende personen, welke de Europesche ambtenaar of beambte aanwijst.

II. Deze ordonnancie treedt in werking op den dag harer afkondiging.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig, in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BATAVIA, den 31sten Augustus 1880.

VAN LANSBERGE.

De Algemeene Sekretaris,

PANNEKOEK.

**VI. VERSCHERPING EN NADERE AANVULLING DER VERORDENINGEN
TOT TEGENGANG DER VERBREIDING VAN BESMETTELIJKE
VEEZIJKTEN.**

(STAATSBLAD 1880 N°. 200).

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

DEN RAAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË GEHOORD:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, het wenschelijk achtende de bestaande verordeningen tot tegengang van besmettelijke veeziekten, zooals die zijn aangevuld bij de ordonnanciën van 12 December 1879 (Staatsblad n°. 527) en 21 Augustus 1880 (Staatsblad n°. 162^b), te verscherpen en nader aan te vullen;

Lettende op de artikelen 20, 29, 51 en 55 van het reglement op het beleid der Regering van *Nederlandsch-Indië*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, als volgt:

Art. 1. Met wijziging in zoover van artikel 8 der ordonnancie van 12 December 1879 (Staatsblad n°. 527), wordt het zonder consent vervoeren van vee en van zaken, die van vee afkomstig zijn, in

het geval, bedoeld bij artikel 5 van die ordonnancie, zooals deze is aangevuld bij artikel 1 van de ordonnancie van 21 Augustus 1880 (Staatsblad n°. 162^b), gestraft, naar gelang van den landaard der schuldigen, met gevangenis of ten arbeidstelling aan de publieke werken voor den kost zonder loon voor den tijd van één tot drie maanden.

Hetgeen in strijd met het verbod vervoerd is, wordt in beslag genomen en door den regter, bij veroordeeling, verbeurd verklaard, en, voor zoover zulks in het belang der gezondheid of tot wering van besmetting noodig is, wordt daarvan tevens de vernietiging of onschadelijkmaking bevolen.

Dit laatste geschiedt ook bij vrijspraak of ontslag van regtsvervolging, wanneer het algemeen belang dit raadzaam maakt, tegen schadeloosstelling, door den regter bij zijne beslissing te begrooten en vast te stellen.

Art. 2. In streken, waarbinnen het vervoer zonder vergunning verboden is, kan het hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur ook het laten losloopen van vee beperken of verbieden.

Overtreding van het voorschrift, inhoudende zoodanige beperking of zoodanig verbod, wordt gelijkgesteld met vervoer en zijn daarop toepasselijk de voorschriften van artikel 1 dezer ordonnancie.

Art. 5. Deze ordonnancie treedt in werking op den dag harer afkondiging.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het Staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst en, voor zooveel noodig in de *Inlandsche* en *Chinesche* talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BUITENZORG, den 5^{den} November 1880.

VAN LANSBERGE.

De Algemeene Sekretaris,

PANNEKOEK.

VII. VOORSCHRIFTEN EN WENKEN, STREKKENDE ALS LEIDDRAAD VOOR DE EUROPESCHE EN INLANDSCHE AMBTENAREN EN BEAMBTEN BIJ HUNNE VERRIGTINGEN TOT BESTRIJDING DER VEEPEST, VASTGESTELD BIJ ARTIKEL 2 VAN HET BESLUIT VAN 12 DECEMBER 1879 N°. 33 EN AANGEVULD BIJ § a VAN HET BESLUIT VAN 22 MEI 1880 N°. 3.

1° AFDEELING.

Onteigenen en afmaken van ziek en verdacht vee.

1. Zoodra berigt van het uitbreken der veepest in eene kampong ontvangen wordt, begeve zich de veearts, of, bij gebreke van dien, een door het hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur geschikt geacht gekommitteerde daarheen om den aard der ziekte te onderzoeken.

2. Wordt de veepest geconstateerd, dan worden de aangetaste dieren, zoomede die, welke zich met dezen in dezelfde kraal bevinden, onteigend en afgemaakt.

3. De afgemaakte dieren, de afbraak van de kraal, de gereedschappen, die daarin geborgen zijn, en de kleederen van den hoeder der dieren worden na verbrand te zijn in een zoo mogelijk digt bij de kraal gemaakten diepen kuil begraven met de bovenste laag aarde uit de kraal, daartoe met een patjol afgenomen.

4. De inlanders, die bij dat werk behulpzaam zijn, moeten bij voorkeur geheel naakt zijn, mogen in elk geval niet meer dan een korte opgestroopte broek aan hebben, en dienen, als het werk afgevoerd is, zich te baden na handen en voeten alsmede de gebruikte patjols, golok's en andere werktuigen met carbolwater ($\frac{1}{10}$ Nederlandsche kan, of $\frac{1}{8}$ flesch ruw carbolzuur op één emmer water) gewasschen te hebben.

Dat carbolwater worde daarna in den kuil geworpen.

5. Na afloop der verbranding wordt de kuil digtgemaakt en opgehoogd tot eene hoogte van twee voet boven den rand, met vast aangestampte aarde en vervolgens met de kraal, die alvorens door verbranding van een gedeelte der afbraak daarvan of andere brandstof wordt ontsmet, van eene stevige digte bamboe omheining voorzien.

6. Waar de kraal van de kuil verwijderd is, wordt zij na ontsmetting afzonderlijk omheind.

7. De veearts of gekommitteerde moet de verbranding tot het einde toe bijwonen, zich overtuigen dat de betrokken inlanders handen en voeten en de gebezigde werktuigen met carbolwater ontsmetten en dat met het digtmaken van den kuil een aanvang wordt gemaakt.

8. Aan een politiehoofd kan hij opdragen er voor te zorgen, dat de bedoelde inlanders, alvorens naar huis terug te keeren, het ligchaam en de korte broek, — voor zoover die niet verbrand wordt, — wasschen.

9. Hij zorgt er voor, dat hij zelf en het hem begeleidende politiepersoneel, zoomede alle personen niet in de vorige paragrafen genoemd, die met besmet of verdacht vee in aanraking zijn geweest, behoorlijk ontsmet worden.

10. Op den dag na de verbranding onderzoekt hij of de kuil behoorlijk is digtgemaakt en de aarde in den grafkuil behoorlijk is aangestampt en opgehoogd, en of de omheining stevig en digt genoeg gemaakt is.

Bij verhindering draagt hij dit onderzoek op aan het betrokken kamponghoofd, die aan hem ter zake rapport uitbrengt.

Voorts geeft hij dat kamponghoofd den last bij voortduring ten strengste er voor te waken, dat de omheiningen in goeden staat gehouden, de aarde op de kuilen om de drie dagen goed bevochtigd, aangestampt en zoo noodig opgehoogd en de omtrek van de omheiningen overvloedig met carbolzuurwater bevochtigd worden.

IIe AFDEELING.

Maatregelen tegen uitbreiding der ziekte.

11. De om besmette plaatsen getrokken kring van afsluiting behoort zoo beperkt te zijn als de plaatselijke omstandigheden, de gesteldheid van het terrein enz. toelaten.

12. De kring van afsluiting worde zichtbaar gemaakt door een bamboe touw, gespannen op staken voorzien van een wit vlaggetje.

15. Ten einde den in- of uitvoer te beletten van de zaken, genoemd in artikel 4 van de ordonnancie van 27 December 1869 (Staatsblad N°. 122) en in artikel 1 van de ordonnancie van 12 December 1879 (Staatsblad N°. 527), worden deze kringen bewaakt door heeren dienstpligtigen, die de wacht houden in tijdelijke gardoe's, zoo mogelijk op zoodanigen afstand van elkander verwijderd, dat de

wachters elkander kunnen zien en toeroepen. Op ongezette tijden en zoo dikwijls mogelijk dienen de lijnen van afsluiting door een gekommitteerde, een politie-oppasser of een ander daartoe aan te wijzen persoon geïnspekteerd te worden.

14. Binnen den kring van afsluiting zij het *verplaatsen* van vee alleen voor het reinigen der kralen veroorloofd; de beesten moeten dan *nabij de kralen worden vastgebonden*.

15. De kralen moeten aan de vier hoeken berookt worden (bij voorbeeld door middel van smeulend gras).

16. Aan het kamponghoofd worde opgedragen er voor te zorgen dat de reiniging en berooking der kralen behoorlijk plaats vinden, voorts dat het vee in de kralen zelve zoo dikwijls mogelijk met carbolwater besprenkeld of bespoten worde.

17. Met gebruikmaking van de bevoegdheid, gegeven bij artikel 3 der ordonnancie van 12 December 1879 (Staatsblad n°. 527), worde binnen een afstand van drie à vijf palen om de kringen van afsluiting verboden het vee uit de kampong naar buiten te brengen.

18. Desnoods worde toegelaten om het vee op de omheinde erven te doen grazen.

19. Waar de landbouw het gebruiken der karbouwen of runderen op de velden dringend vordert, kan bedoeld verbod worden opgeheven, met dien verstande:

1°. dat de karbouwen of runderen eener kampong *alléén op de tot die kampong behorende velden* gebragt mogen worden;

2°. dat de vergunning, om de karbouwen of runderen op de velden te brengen, slechts gegeven worde *voor de uren des morgens van zes tot tien*;

3°. dat uitdrukkelijk worde voorgeschreven om de karbouwen of runderen, *zoo lang zij buiten de kralen zijn, te doen voorzien van een van bamboe gevlochten muilkorf (tjalongtong)*; teneinde het grazen te beletten en om hen *van de kraal regtstreeks naar het veld en, na afloop van het werk, weder regtstreeks naar de kraal te brengen*.

20. De eigenaren van hoornvee in de nog niet aangetaste streken op een afstand van 3 à 8 palen van de kringen van afsluiting moeten van bestuurswege aangespoord worden hunne beesten te scheiden en

niet meer dan enkele bij elkander te laten en om de tijdelijke kralen of afdaken, waarin het vee gestald wordt, zoo ver mogelijk van elkander te doen verwijderen.

21. Aan die eigenaren worde mede ernstig voorgehouden niemand anders dan hunne eigen veehoeders bij de kralen toe te laten.

22. Ook worde speciaal in de nabij de kringen van afsluiting gelegen kampongs het reinigen en berooken der kralen aanbevolen.

23. Binnen den kring van afsluiting worde het geven van »sedekali's» en feesten zoo min mogelijk vergund.

24. Op het vervoer van vee worde ten strengste gelet. Staatsblad 1879 n°. 168 geeft de bevoegdheid om binnen de kringen van afsluiting dat vervoer te verbieden.

Door verder gebruik te maken van de bij artikel 3 der ordonnancie van 12 December 1879 (Staatsblad n°. 527) verleende bevoegdheid om buiten de kringen van afsluiting alle vervoer van vee te verbieden, dat niet gedekt is door een consent van het hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur, zal de contrôle op het verboden vervoer zoo in als buiten de kringen van afsluiting zeer vergemakkelijkt worden.

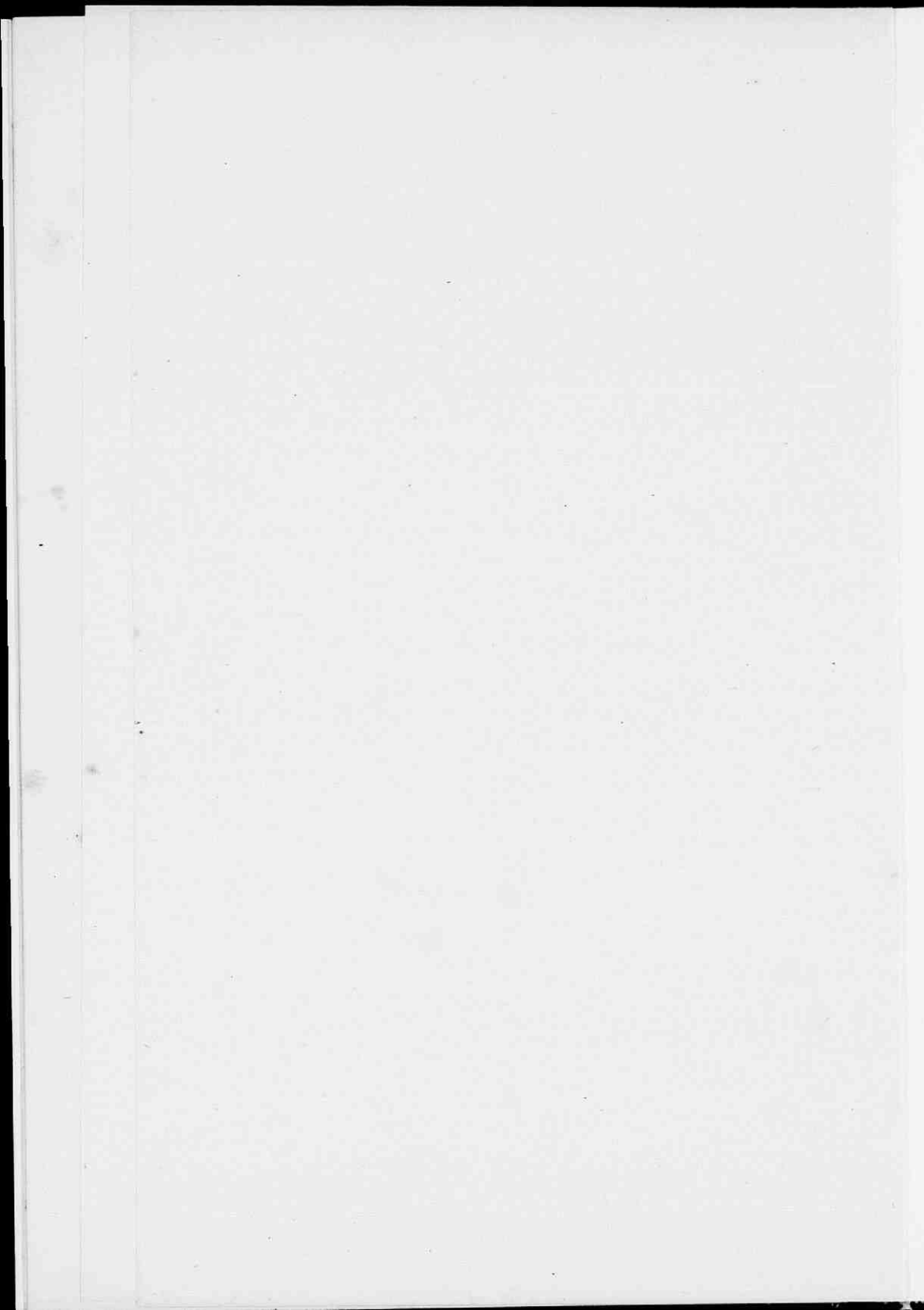
25. De kringen van afsluiting worden gedurende dertig dagen na het laatste daarin voorgekomen ziektegeval in stand gehouden.

Mij bekend:

De Gouvernements Secretaris,

A. S O L.

...the first of these is the fact that the ...

...the second is the fact that the ...

...the third is the fact that the ...

...the fourth is the fact that the ...

...the fifth is the fact that the ...

...the sixth is the fact that the ...

...the seventh is the fact that the ...

...the eighth is the fact that the ...

...the ninth is the fact that the ...

